

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תקצה

ערב שבת קודש פ' ויגש, ג' טבת ה'תשפ"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ד שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"ב שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

חמותו מרת גיטל ב"ר אשר ע"ה דווינסקי
נפטרה ביום ד' טבת ה'תשנ"ו
אחותו מרת חנה ב"ר יהודה ע"ה ימיני
נפטרה ביום ה' טבת ה'תשנ"ו
אמו מרת שושנה ב"ר שלום ע"ה ימיני
נפטרה בש"ק פ' ויגש, ז' טבת ה'תשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.
*

נדפס ע"י

הרה"ת ר' אמיתי וזוגתו מרת פייגא שרה
ומשפחתם שיחיו ימיני
* * *

לעילוי נשמת

מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל
נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו
ת. נ. צ. ב. ה.
*

נדפס ע"י בנה

הו"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל
ומשפחתם שיחיו סטראל

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

3

להכריז ולפרסם שבימינו לא נותר אלא ענין אחד / משיחת שי"פ ויש החשמי"ז

8 זמן הגאולה

8

כאשר רק יפתחו את העיניים יראו מיד שכל העולם מוכן / פ השבוע באור הגאולה

11 ניצוצות של משיח

11

בוודאי שלא מתחשבים במפעלים המוענים שי"טוב להם בגלות" / לקט קטעים קצרים ופתומים בענין גאולה

13 המעשה הוא העיקר

13

נקודת כל העניינים ונקודת כל הנקודות / הוראות למעשה בפועל

14 כתב יד קודש

14

הראי' מיוסף שהי' נשמה דאצילות בגוף גשמי / מענה לשאלות בד"ה ונגלה כבוד הוי' החשמי"ז

ב"ה, איזה ספיקות בד"ה ונגלה כבוד הוי' חשט"ו.

(א) נחבאר דלכאורה אפשר לתרץ איך אפ"ל גילוי אור הבל"ג אצל אה"ת, אף שהגאולה
 שהשתל"ג הוא הצמצום שהוא תנועה הפכית מהגילוי, לפי שהצמצום הי'
 רק באור הגבול אבל לא באור הבל"ג, דאור הבל"ג הוא רק קנתעלם במקורו,
 (אם זהו הענין הנגלה בד הצמצום) ולכן אי"ו ענין הפכית כמו קי"ס-חיבור
 עלמא דאחגליא ועלמא דאתכטיא, או כמו נשמות דאצילות בגוף גשמי ובעיקר
 בענינים גשמיים כמו יוסף שהי' נשמה דאצילות ועבד כתיבא דחושבנא,
 משא"כ באור הבל"ג שהי' נשמה דאצילות לנפשו, אי"ו ענין הפכית ולכן
 הוא יכול להיות גם בהשתל"ג, כמ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא.
 שאלה: איך הובא הראי' מיוסף ואם הבאנו הוא לפי שהפלא הוא ביוסף
 דוקא ולא בהשבטים, לפי שהי' דודי בארץ, או שהבאנו הוא לקי"ס גופא,
 שהרי הפלא אצל ביוסף הוא דודי מזה מה דעבד כתיבא דחושבנא, ואם הי'
 יוסף רועה צאן לא הי' פלא.

יוסף
 כתיבא
 דודי

(ב) אח"כ נחבאר דאפ"ל כן, לפי שדודי-הרי סוד ההרצון והצמצום פעל גם
 על אור הבל"ג שיתעלם, והעבודה דועבדת את ה"א הכוונה הוא שיהי' האור
 בגילוי, דבהעלם הרי גם מצ"ע ישנו כמ"ש השוה"א אני מלא, בבבבבב הגילוי י.
 ה"ה הצמצום וההתעלמות שלגבי העצמות דודי-אצילות וכן לגבי
 אור הבל"ג אין שום מונע ומעכב, ולכן ביכולתו להיות בהשתל"ג בגילוי, אה"ת
 הנה אפ"ל כן, לפי שאז הי' מחבטל הצמצום ולא הי' מציאות. - בביאור
 הענינים הובא ראי' מהעבודה דחורה וחשובה שהוא גילוי אור הטובב בעוה"ז.
 שאלה: אם הראי' מתורה וחשובה שייך למירוץ הג', שלגבי אי"ו שום
 מונע, או שהראי' הי' בחירוץ הג', דלהיות שהצמצום אינו הפכית אור הבל"ג,
 לכן הוא נמצא גם בהשתל"ג. וראי' זו מתורה וחשובה היא ראי' נוספת על
 הפסוק דאח השמוה"א אני מלא.

הראי'
 ע

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמתית והשלימה

הראי' מיוסף שהי' נשמה דאצילות בגוף גשמי

לפנינו צילום נדיר ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלות במאמר ד"ה ונגלה כבוד הוי', שנאמר בהתוועדות אחרון של פסח ה'תשט"ו הרבי הגיה את דברי השואלים, והדברים הועתקו אח"כ אל תוך המאמר (הקטע שבצילום נדפס בספר המאמרים תשט"ו ע' 274)

פענוח הצילום עם התיקונים שהוסיף כ"ק אד"ש בכת"ק (באו בהדגשה):

(א) נתבאר דלכאורה אפשר לתרץ איך אפ"ל גילוי אור הבל"ג בעולם, אף שהמציאות הוא ע"י הצמצום דוקא שהוא תנועה הפכית מהגילוי, לפי שהצמצום הי' רק באור הגבול אבל לא באור הבל"ג, דאור הבל"ג הוא רק שנתעלם במקורו, ולכן אי"ז חיבור של הפכים, כמו קי"ס - חיבור עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא, או כמו (א) נשמות דאצילות בגוף גשמי, ובעיקר (ב) אלו מהם שעסקו בענינים גשמיים כמו יוסף שהי' נשמה דאציל ועביד בכיתבא דחושבנא, משא"כ או הבל"ג שאין הצמצום שייך אליו כלל, אי"ז ענין חיבור הפכים ולכן הוא יכול להיות גם בעולם, כמ"ש את השמים ואת הארץ אַנְי מלא.

הראי' מיוסף שהפלא הוא ביוסף דוקא ולא בהשבטים, וביוסף גופא, שהרי הפלא ביוסף הוא בעיקר מזה מה דעביד בכיתבא דחושבנא, ואם הי' יוסף רועה צאן לא הי' פלא כ"כ.

[בצד ימין של קטע זה כתב כ"ק אד"ש מה"מ: ראיות להנ"ל

(ב) אח"כ נתבאר דא"ל כן, לפי שהרצון דהצמצום פעל על אור הבל"ג שיתעלם, והעבודה דועבדתם את ה"א הכוונה הוא שיהי' האור בגילוי, דבהעלם הרי גם מצ"ע ישנו כמ"ש השה"א אני מלא, והגילוי יבטל הצמצום. אף שלגבי העצמות וגם לגבי אור הבל"ג אין הצמצום מונע ומעכב, ולכן ביכולתו (משא"כ אור המצומצם) להיות בהשתל' ובגילוי, אבל אז הי' מתבטל הצמצום ולא יהי' מציאות. - בביאור הענינים הוא ראי' מהעבודה דתורה ותשובה שהוא גילוי אור הסובב בעוה"ז.

שאלה: אם הראי' מתורה ותשובה שייך לתירוץ הג', שלגבי אין שום מונע, או שהראי' הי' בתירוץ הב', דלהיות שהצמצום אינו שליט על אור הבל"ג, לכן הוא נמצא גם בהשתל'. וראי' זו מתורה ותשובה היא ראי' נוספת על הפסוק דאת השמוה"א אני מלא.

על שאלתם האחרונה כתב כ"ק אד"ש מה"מ בצד ימין: היינו הך.

להכריז ולפרסם שבימינו לא נותר אלא ענין אחד

יש להכריז ולפרסם שבימינו אלה נמצאים אנו בזמן (ומקום) מיוחד, אשר, לא נותר בו אלא ענין אחד ויחיד - וחייב אדם לומר בלשון רבו, בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר עמדו הכן כולכם, לבנין ביהמ"ק העתיד בביאת דוד מלכא משיחא ● אולי הסיבה להמשך הגלות עוד רגע אחד, היא - מפני ש"הקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים" ("ועמך כולם צדיקים"), שיתפללו ויבקשו וידרשו ויתבעו מהקב"ה על אריכות הגלות, "עד מתי..." ויתבעו שתבוא הגאולה תיכף ומיד . . ואז, מיד הוא בא!! ● משיחת ש"פ ויגש, ט' טבת ה'תשמ"ז - מוגה

וגאולה העתידה, ע"י 'ודוד עבדי נשיא להם לעולם", דוד מלכא משיחא.

ליתר ביאור:

נתבאר לעיל⁶ אודות התוכן הפנימי דחנוכה - שקשור עם נס ה"שמון"⁷, בחי ה"שמון" שבתורה, פנימיות התורה, רזין דרזין דאורייתא⁸, ו"שמון" זה צריך להאיר "על פתח ביתו מבחוץ"⁹, שזהו תוכן הענין ד"פוצו מעינותיך חוצה", שה"מעייין" עצמו (לא רק המים שמתפשטים ממנו) בא באופן של הפצה גם במקום ה"חוצה", עד ל"חוי"ן שאין חוצה

א. לאחר סיום ימי חנוכה, כל עניני העבודה דחנוכה, כולל קריאת התורה דימי חנוכה, הן אצל העולה לתורה ומברך, והן אצל השומעים, "שומע כעונה"¹, ואדרבה, "גדול העונה אמן יותר מן המברך", בדוגמת נצחון המלחמה ע"י הגבורים² - הנה, בבוא יום א' דפ' ויגש, ועאכו"כ ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב³ (ועד"ז ביום הששי שנאמר בו "טוב ב"פ"⁴), עד לתכלית השלימות דפ' ויגש ביום השבת, אזי מתחיל זמן (ובמילא - נמשך גם בבחי' המקום⁵) חדש, השייך לביהמ"ק העתיד

(1) סוכה לח, ב. ובכ"מ.

(2) ברכות נג, ב. נזיר בסופה.

(3) פרש"י בראשית א, ז - מב"ד פ"ד, ו.

(4) בראשית א, כה. שם, לא. וראה חזקוני ורמב"ן עה"פ שם, לא.

(5) ראה שעה"ה"א פ"ז (פב, א): גדר ובחי' שם עולם נופל על בחי' מקום ובחי' זמן. ובלקו"ת (ברכה צח, א):

שהמקום והזמן שניהם הם נבדלים בבחי' א'.

(6) שיחת ש"פ וישב, א' דחנוכה - סה"ש תשמ"ז ח"א ע' 158 ואילך. ע' 169 ואילך. ועוד.

(7) ראה שבת כא, ב ובפרש"י (ד"ה מאי חנוכה).

(8) לקו"ת שה"ש ב, ד ואילך. כ, ד ואילך. ובארוכה - אמ"ב שער הק"ש פנ"ד ואילך.

(9) שבת שם.

הימנו (כנ"ל בארוכה).

דהנה, בדורות הראשונים היתה פנימיות התורה "נסתרה". ונעלמה מכל תלמידי חכמים, כי אם ליחיד סגולה, ואף גם זאת בהצנע לכת ולא ברבים, אמנם, בזמנו של האריז"ל התחיל "מותר ומצוה לגלות זאת החכמה"¹⁰.

ולאחרי כן ניתוסף יותר בגילוי פנימיות התורה – ע"י התגלותה של תורת החסידות, ובפרט תורת חסידות חב"ד, שעל ידה באה פנימיות התורה באופן של "יתפרנסון"¹¹, בהבנה והשגה בחכמה בינה ודעת, עד לגילוי תורת החסידות באופן ד"יפוצו מעינותיך (דהבעש"ט) חוצה".

ובענין זה – "יפוצו מעינותיך חוצה" – ניתוסף והולך ע"י רבותינו נשיאינו מדור לדור, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, שעל ידו נעשה הענין דהפצת המעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י תלמידיו ושלוחיו, "חיילי בית דוד", שיוצאים ל"מלחמת בית דוד", לבטל את אלו "אשר חרפו עקבות משיח"¹², עד לביאת המשיח, באופן ד"ברוך¹³ ה' לעולם אמן ואמן"¹⁴.

ולכן, לאחרי עבודתם של רבותינו נשיאינו בהפצת המעיינות חוצה במשך ששה דורות, שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך"¹⁵, בעידוד וניכוש "אילנא דחיי"¹⁶ תורת החסידות, כדי שיתן את פריו (פירות

(10) אגה"ק סכ"ו.

(11) תקו"ז ת"ו בסופו. וראה בהנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 156 הערה 35.

(12) תהלים פט, נב.

(13) שם, נג.

(14) ראה בארוכה שיחת שמח"ת תרס"א – נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפ"ג, ב ואל"ך. ס' השיחות תש"ב ס"ע 141 ואל"ך.

(15) בהר כה, ג.

(16) ראה זח"ג קכד, ב – ברע"מ. אגה"ק שם.

ופירי פירות עד סוף העולם¹⁷), "עד¹⁸ כי יבוא שילה"¹⁹ – הרי, בדורנו זה, דור השביעי, "כל השביעין חביבין"²⁰ (בדוגמת שנת השמיטה, "בדורות שביעית חביב. . בשנים שביעי חביב"²⁰), לא נותר אלא להוריד²¹ ולהביא את ביהמ"ק הנצחי, "מקדש אדני-כוננו ידך"²², בגאולה האמיתית והשלימה (שאין אחרי גלות²³) ע"י משיח צדקנו (שביאתו תלוי בהפצת המעיינות חוצה, כדברי מלך המשיח להבעש"ט²⁴).

ובסגנון האמור – שלאחרי העבודה דימי חנוכה, שתוכנה הפצת המעיינות חוצה, כולל הקריאה דימי חנוכה, שבה מודגש הענין דעניית אמן, שזהו"ע הנצחון ד"מלחמת בית דוד",

– לאחרי בזבז אוצרות המלוכה²⁵, "הון יקר הנאסף והנקבץ במשך כמה שנים מדור אחר דור", "אוצרותיו ואוצרות אבותיו מימי קדם"²⁶, אשר, במשך כל השנים היו כמוסים וחתומים מעין כל רואה כו', ואעפ"כ, בשביל

(17) ע"ד ל' חז"ל – זבחים לז, ב. בכורות טז, א. ועוד. כולל הפירוש הפנימי – שעושים "סוף" להעלם והסתר ד"עולם" (ולהעיר מפ' מחז"ל "בן מאה כו' עבר ובטל מן העולם" – אה"ת חיי שרה קי, ב. בשלח ע' תקל. חוקת ס"ע תתיז. ועוד).

(18) ל' הכתוב – ויחי מט, יו"ד (שקורין עתה בתפלת מנחה).

(19) ראה לקו"ד ח"ד תרסז, ב.

(20) ויק"ר פכ"ט, יא.

(21) כי הוא בנוי ומשוכלל כבר (ראה לקמן בפנים).

(22) בשלח טו, יז ובפרש"י. זח"ג רכא, א.

(23) מכילתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב.

(24) ראה אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו. ובכ"מ).

(25) להעיר מהשייכות לפ' ויגש, והשיעור דיום השבת – שבו נאמר "וילקט יוסף את כל הכסף גו" (פרשתנו מז, ד), ואמרו חז"ל (פסחים קיט, א. וש"נ) "שלש מטמוניות הטמין יוסף כו" (נתבאר בתו"א פרשתנו מד, ב ואל"ך). ובנדו"ד – י"ל הרמז אבל גלוי: גילוי כל האוצרות שאצר והטמין יוסף דדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, וביקש והפציר וציווה לגלותם ולהפיצם.

(26) תו"ח שמות שכב, ב.

נקודת כל הענינים ונקודת כל הנקודות

[.] והנה הגם שכל אחד ואחד מישראל יודע שע"י הירידה בגלות יהי ועבדי דוד נשיא להם לעולם, מ"מ הרי ידוע הפתגם שרוצים שיהי' הכל במזומן, שיהי' "דאלאי גלות" ויבוא "משיח נאור", ובינתיים אין רואים זה בגלוי במזומן, אך הענין יובן ע"פ מאמר אדמו"ר הזקן הידוע (שכבר נדפס¹), שאפילו אם צדיק אחד עושה תשובה מיד משיח בא, והרי אדמו"ר הזקן אינו נותן בזה שום הגבלות, וכל אחד ואחד מישראל יכול להיות צדיק תיכף ומיד (איז דאס וואָס משיח איז ניט געקומען ביסטו אין דעם אליין שולדיק).

וא"כ זהו ענין המעות במזומן, כפשטות הענין, וכשאומרים שרוצים לראות המזומנים בכיס, הרי אין הכוונה שרוצים שיהי' בכיסו הלחם והמאכל שקונה ע"י המעות (די בולקע מיט וואַרמעס וכו'), אלא שיהיו מעות מזומנים שיוכל לקנות בהם דבר מאכל, ואח"כ קונה בהם לחם ונוטל ידיו ומברך ורק אח"כ אוכלו, ועד"ז הוא בענינו, שיש בכיסו ובידו ויכלתו של כל אחד ואחד להיות צדיק ולעשות תשובה ועי"ז לקבל מיד את הגאולה, ואין צריך לזה שום עבודות, אלא הרי זה ברגעא חדא ממש.

וענין זה הוא יותר מהמשל הידוע במאמר כ"ק אדמו"ר מהר"ש² שהגילויים דלעתיד לבוא הם כדוגמת השפע שניתן בתיבה שיש בה מנעול ומפתח, דבענין זה הרי צריך לקחת המפתח ולפתוח התיבה, משא"כ בענינו הנה הכל כבר ישנו במזומן, ואין צריך אלא טירחא קטנה לקחת את המזומן ולהביא על ידו את הגאולה וכו'.

וזוהו תוכן נקודת כל הענינים ונקודת כל הנקודות, דנקודת כל הענינים היא שיהי' ודוד עבדי נשיא להם לעולם, ונקודת כל הנקודות היא שענין זה יהי' בפועל ממש ובקרוב ממש, בעגלא דידן ובעגלא דידן ממש.

(סיוס מאמר ד"ה ויגש אליו יהודה גו', ש"פ ויגש ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

(1) מאמרים הקצרים ע' תג. וש"נ

(2) סה"מ תרכ"ז ס"ע תלג ואל"ך. תרכ"ט ר"ע רט. ועוד. וראה ד"ה פוז נתן הב' תרמ"ב.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל – בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יזמות

ולא מרגיש את הסתירה והניגוד שבדבר – שבצד ההוא הולך וניתוסף בפעולות דהיפך אהבת ישראל, ואילו בצד זה עושים **אסיפה**, ומחליטים לעשות... **עוד אסיפה** כו', במקום להגביר את הפעילות במעשה.

הן אמת שפעילות נכונה צריכה להיות בסדר מסודר, ולשם כך יש לערוך אסיפה ועוד אסיפה כדי להחליט על דרכי הפעולה באופן הכי טוב, אבל, ביחד עם זה, אי-אפשר להמתין עד שיתקבלו המסקנות של כל האסיפות כו', אלא, יש להתחיל **תיכף ומיד במעשה בפועל**, וביחד עם זה, לערוך גם אסיפות כו' כדי להוסיף ולהגביר את הפעולות באופן טוב יותר, עד לתכלית השלימות.

(משיחת ש"פ ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

במקום להשלים את העבודה בפועל עורכים "אסיפות"...

כאשר מעוררים שיש לעסוק בענין מסויים, נעשה סדר שלכל לראש צריכים לארגן אסיפה, ובאסיפה זו יחליטו שצריכים לארגן עוד אסיפה וכו'... – אין זמן לאסיפות, "משיח צדקנו שטייט הינטערן וואנט"..." "נהנה זה עומד אחר כתלנו", ובמילא, צריכים להשלים את העבודה דהפצת המעיינות חוצה בפועל ממש, "כל יומא ויומא עביד עבידיתי", ובמקום זה – עושים "אסיפות"...

(משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

מדוע יחזרו הסנדרין לטבריא דווקא?

אודות טבריא – איתא בגמרא ש"טובה ראיתה".

ובביאור הענין בעבודת האדם – יש לומר שזהו"ע ד"עין טובה", היינו, שמסתכל על חבירו בעין טובה, ובמילא, "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם", שגם חבירו מסתכל עליו בעין טובה, ובכללות – אהבת ישראל ואחדות ישראל.

וזהו הקשר לענין הגאולה – "בטבריא עתידין לחזור תחלה ומשם נעתקין למקדש" – שהרי, סיבת הגלות היא היפך דאהבת ישראל, ועי"ז שמוסיפים באהבת ישראל, מבטלים סיבת הגלות, ובדרך ממילא בטל גם המסובב, הגלות.

ובכל זה ניתוסף הדגשה יתירה – לאחר שישנו כבר פסק-דין של בית דין (לא רק ב"ד של שלשה, אלא ב"ד של כ"ג, וב"ד של ע"א) ש"כלו כל הקיצין", ומשיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד ממש.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

נצחון המלחמה פותחים את כל האוצרות, ומבזיזים אותם, לכאו"א מישראל, כפי שנקראו בני"ב בעת יצי"מ ולתמיד, כמ"ש²⁷ "בעצם היום הזה יצאו כל צבאות הוי' מארץ מצרים" (ויתירה מזה "על צבאותם"²⁸, למעלה מהניצוצין, מצבאות הוי'²⁹), כמבואר בהמשך ההילולא³⁰ –

אזי באים לפ' ויגש, "קורות ביתנו ארזים רהיטנו ברותים", ביהמ"ק העתיד להבנות בימיו של מלך המשיח, "ודוד עבדי נשיא להם לעולם".

ב. ולכן:

יש להכריז ולפרסם שבימינו אלה נמצאים אנו בזמן (ומקום) מיוחד, אשר, לא נותר בו אלא ענין אחד ויחיד – וחייב אדם לומר בלשון רבו³¹, בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר³² עמדו הכן כולכם, לבנין ביהמ"ק העתיד בביאת דוד מלכא משיחא.

ובמילא, על כאו"א מישראל, מוטלת השליחות להביא ולגלות את ביהמ"ק העתיד – ש"בנוי ומשוכלל" בשמים, וצריך רק לירד ולהתגלות למטה³³ – תיכף ומיד ממש.

וכאמור, ענין זה שייך לכאו"א מישראל, אנשים נשים וטף, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"³⁴, מהגדול שבגדולים עד לקטן שבקטנים, ללא כל חילוקי עדות חוגים ומפלגות כו', שכן, אין זה ענין השייך לסוג או נוסח כו' מסוים, כי אם, ענין השייך לכאו"א מישראל, כל העשר סוגים ד"ראשיכם

(27) בא יב, מא.

(28) שם, נא.

(29) ד"ה בעצם היום הזה גו' – בתו"א ר"פ בא.

(30) ד"ה באתי לגני תשי"פ ויאלך.

(31) ברכות מז, א. ושי"נ.

(32) במכתבו – נדפס בסה"מ קונטרסים ח"ב שצז, ב. אגרות-קודש שלו ח"ד ע' רעט.

(33) ראה פרש"י ותוס' – סוכה מא, סע"א. ועוד.

(34) בא י, ט.

שבטיכם גו' טפכם נשיכם גו' מחוטב עציך ועד שואב מימך³⁵, שהרי הדברים האמורים לעיל מיוסדים ונעתקים מהמפורש בתורה, תושב"כ ותושבע"פ, באופן המובן ושייך לכאו"א מישראל.

ובלשון הכתוב³⁶ – בא' ההפטרות, אשר, כללות ענין ההפטרה קשור עם גזירות הגלות³⁷ – "עם זו יצאתי לי (למען³⁸) תהלתי יספרו", היינו, שענינו דכאו"א מישראל (כולל גם זה אשר "בשם ישראל יכונה"³⁹, בהמשך הפטרה הנ"ל) לספר תהלותיו של הקב"ה, עד לתהלה עיקרית – "כי גאל ה' יעקב גו"⁴⁰ (בסיום וחותרם ההפטרה הנ"ל).

ג. ונקודת הדברים – באותיות פשוטות ומובנות לכאו"א מישראל ממש:

הענין ד"מעלין בקודש" – מובן ופשוט לכל, ולא עוד, אלא שגם מצד טבע הבריאה ישנו וצריך להיות ענין של צמיחה וגידול, לא רק בישראל, אלא גם אצל אור"ע, ואפילו אצל בעלי-חיים, ואפילו בסוג הצומח (עד לסוג הדומם שגם בו יש בחי' צומח שבדומם⁴¹), ובמילא, מבין כאו"א, גם קטן שבקטנים⁴², שבעניני קדושה צריך בודאי להיות עילוי והוספה, "מעלין בקודש".

ובמילא, מובן בפשטות לכאו"א שלא יתכן

(35) ר"פ נצבים. וראה זח"ב פב, א.

(36) ישע"י מג, כא.

(37) ראה שו"ע אדה"ז או"ח הל' שבת ר"ס רפד. ועוד.

(38) פרש"י עה"פ.

(39) מד, ה.

(40) שם, כב.

(41) תו"ח פרשתנו צא, סע"א ואילך.

(42) ואדרבה – אצל קטן מודגש יותר טבע הצמיחה והגידול כפשוטו (משא"כ בגיל העמידה וכו'), ומזה מובן גם בנוגע לצמיחה וגידול ברוחניות: ואילו גדול שבגדולים, עד לצדיק גמור – זקוק להתבוננות כו', שלמרות גדול מעלת עבודתו, יש לו צורך בצמיחה וגידול, "לכו מחיל אל חיל", עד לאופן ד"אין להם מנוחה כו" (ברכות בסופה. ושי"נ).

"שלא יאמר אותו צדיק ועבדום וענו אותם קיים בהם, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם"⁴⁸), אמנם, בימינו אלה לא שייך עוד סיבה זו – שהרי ישנו כבר גם ה"רכוש גדול" ריבוי הכי מופלג דתורה ומצוות שקיימו בני" במשך כל הדורות.

ובפרט לאחרי גילוי פנימיות התורה ובאופן דהפצה, בחכמה בינה (וגם) דעת, הרי כמחז"ל⁴⁹ "דעה קנית מה חסרת".

[וזה שיכול להיות עוד יותר – הרי מכיון ש"ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני ים"⁵⁰, באופן דאין-סוף, לא יוכלו לעולם להגיע לתכלית וסוף הענין, ואילו כל מה שיכולים להשיג – הרי ע"פ חזקת כשרות דבני", השיגו כבר; ואדרבה, בכדי שיתוסף עוד יותר בעבודתם ורכושם של ישראל – ה"ז ע"י שתבוא תיכף הגאולה האמיתית והשלימה, שאז תהי' עבודתם של ישראל בתכלית השלימות, "כמצות רצונך"⁵¹].

ואולי הסיבה להמשך הגלות עוד רגע אחד, היא – מפני ש"הקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים"⁵² ("ועמך כולם צדיקים"⁵³), שיתפללו ויבקשו וידרשו ויתבעו מהקב"ה על אריכות הגלות, "עד מתי"... וידרשו ויתבעו⁵⁴ שתבוא הגאולה תיכף ומיד, "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל

(48) ברכות ט, סע"א ואילך.

(49) ויק"ר פ"א, ו. וש"נ.

(50) איוב יא, ט. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"א ה"ה.

(51) ראה תו"ח ר"פ ויחי (צה, א. צו, ג-ד). אוה"ת שם (כרך ו) תתשכח, ב ואילך. המשך וככה תרל"ז פ"ז ואילך.

(52) יבמות סד, סע"א. וש"נ.

(53) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין רפי"א.

(54) ראה מדרש תהלים (הוצאת באבער) מזמור יז. מדרש שמואל ספל"א (הובא ברד"ק סוף שמואל ב').

והובא להלכה – ב"י לטאו"ח סקפ"ח (משבלי הלקט דין סדר ברכת המזון). ורוקח הל' תפלה ששכ"ב. וראה מדבר קדמות להחיד"א מערכת ק' אות טז. ובכ"מ.

בוודאי שלא מתחשבים בטפשים הטוענים ש"טוב להם בגלות"

[. .] אין צורך להבהיר שאפילו אם ישנם טפשים שטוענים ש"טוב להם בגלות" – בודאי שלא מתחשבים עם טפשים אלו, ובלשון הידוע: "יאבד עולמו מפני השוטים"?!... ע"ד שמצינו אפילו בנוגע לע"ז, שבה נאמר "ולא ידבק בידך מאומה גו" – הרי הן עובדין לחמה וללבנה ולכוכבים ולמזלות, יאבד עולמו מפני השוטים" (בתמי'!).

ומכיון שכן, הרי בודאי ובודאי שמישיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד, בשעתא חדא וברגעא חדא, "משיח נאו", "ארו עם ענני שמיא", ולאמיתתו של דבר – לא זקוקים בני" ל"ענני שמיא", שהרי בני" הם בדרגא נעלית יותר מ"ענני שמיא", כך ש"ענני שמיא" הם אלו שזקוקים לבני"....

(משיחת ש"פ ויגש, ט' טבת ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

סעודה אמיתית ובתכלית השלימות

ועל אחת כמה וכמה – בזמנים אלה, בעמדנו לאחרי כל "מעשינו ועבודתינו", ובפרט על-פי הכרזותיו והודעותיו של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכבר "הכל מוכן לסעודה", כלומר, לא רק שכבר מוכנים לגאולה סתם, אלא עוד זאת, שהכל מוכן גם להסעודה הקשורה עם הגאולה האמיתית, וממילא הרי היא סעודה אמיתית, ובתכלית השלימות – שהיא כוללת הן בשר (שור הבר) והן דגים (לוויתן), וכל שכן – יין המשומר.

(משיחת עשרה בטבת ה'תשנ"ב – בלתי מוגה)

אי אפשר להמתין עד שיתקבלו המסקנות של כל האסיפות

כאשר מדווחים בקשר לפעולות בהפצת התורה והיהדות – כותב א' מאנ"ש, מקושר אמיתי לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבקשר לענין פלוני (שדובר אודותיו לפני כמה חדשים) עשו כבר כמה אסיפות כו', 'און עס גייט אויף א וועג' [=והוא "עולה על הדרך"], ובאותו מכתב כותב בעצמו ע"ד התגברות הפעולות הדיפך אהבת ישראל (כנ"ל), ולא חלי

שלאחרי ימי החנוכה יהי' ענין של ירידה ח"ו, אלא אדרבה, "מעלין בקודש" (הוראה שלוקחים ובהדגשה מימי חנוכה, כנ"ל*), ובפשטות – שהענין דחנוכה קשור עם חנוכת המשכן, ולאחרי זה באים לחנוכה עליונה יותר, ואין עליון מזה אלא חנוכת ביהמ"ק.

ובפרט ע"פ המבואר בפנימיות התורה, תורת החסידות, הקשר והשייכות דפ' ויגש ל"קורות בתינו ארזים גו", כנ"ל בארוכה.

ופשיטא, שכאשר מדברים אודות ביהמ"ק בגלותנו זה האחרון – אין הכוונה לבית ראשון ובית שני, כי אם, לבית שלישי, אשר, בית זה בהכרח שיהי' באין-ערוך אפילו ביחס לבית שני, "גדול יהי' כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון", שכן, בשביל העילוי דבית שני, היתה "מספיקה" הירידה דחורבן בית ראשון וגלות במשך שבעים שנה, ובמילא פשוט, אשר חורבן בית שני וגלות במשך למעלה מאלף ותשע מאות שנה... אפשרי להיות אך ורק בשביל עילוי שבאין-ערוך לגמרי!⁴³

ואם בזמן הגמרא – כבר "כלו כל הקיצין"⁴⁴, ומאז "עבר⁴⁵ קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו"... עאכ"כ לאחרי החושך כפול ומכופל דעקבות משיחא.

ולכאורה צ"ל דהסיבה להמשך אריכות הגלות היא – כדי שיתוסף עוד יותר ביציאה ב"רכוש גדול"⁴⁶ (כפי שמצינו בגלות מצרים (שגאולתנו היא כימי צאתך מארץ מצרים)⁴⁷),

(43) ראה ע"ח (שער מיעוט הירח פ"ב) דגלות בבל יש בו עילוי במצב ספ"י המל' לגבי המצב בבית שני.

(44) סנהדרין צז, ב.

(45) ירמ"י ח, כ.

(46) ועד"ז בנוגע למשיח – שמיד ברגע שלאחרי החורבן "נולד מושיען של ישראל" (ראה ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. ובכ"מ). ומאז ועד היום הזה הולך וגדל כו' (ובפרט ע"י עבודתם של ישראל במשך הדורות), עד לתכלית העילוי.

(47) מיכה ז, טו.

(* סי"ב בהשיחה – סה"ש תשמ"ז ח"א ע' 217.

ה"שולחן" כבר "ערוך" בכל המעדנים - הן ביין המשומר, והן בבשר ובדגים

[. .] ההוספה המיוחדת בעמדתנו בתענית דעשרה-בטבת, שהיא חלה - בעשירי שבעשירי:

לפי חשבון החדשים המתחיל בחודש הגאולה, חודש ניסן, עליו נאמר "החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה", נמצא, שחודש טבת הוא החודש "העשירי" בכל השנים, הן בשנה פשוטה והן בשנה מעוברת, וממילא, עשרה-בטבת הוא העשירי שבעשירי!

ובמיוחד בשנים אלה, הקשורות עם השנה שבה קרוב קץ הגאולה, ויתירה מזו - לא רק קרוב קץ הגאולה, אלא עוד זאת - שכבר מזמן עבר הקץ ("שוין לאנג דורכגעגאנגען"), כמאחז"ל "כלו כל הקיצין"; ועד שגם ההכנות בזה ישנם כבר, ובאופן ד"הכנה רבתי" - שההכנה היא לא רק כפי הדרוש לגאולה סתם, אלא "הכנה רבתי" שאין למעלה הימנה -

מכיון שגם הגאולה הבאה תיכף ומיד היא גאולה שאין אחרי' גאולה (למעלה הימנה), שהרי היא גאולה שאין אחרי' גלות (וכמבואר בתוספות, שלכן לעת"ל יהי' "שירו לה' שיר חדש", לשון זכר, להיותה גאולה שאין אחרי' גלות), וממילא מובן שזוהי ג"כ הגאולה האחרונה.

וכפי ששמענו מנשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכבר "הכל מוכן", כולל גם - ש"הכל מוכן" בכל הענינים ובכל הפרטים, ופרטי פרטים, ועד שגם ה"שולחן" כבר "ערוך" בכל המעדנים - הן ביין המשומר, והן בבשר ובדגים; והבשר הוא דוקא בשר הקשור עם "שור-הבר", והדגים הם דוקא דגים הקשורים עם ה"לויתן", וכמדובר כמה פעמים.

ועוד והוא העיקר - שתיכף ומיד ממש צריכה להיות התחלת האכילה בסעודה, שע"י האכילה נעשה הדבר הנאכל "דם ובשר כבשרו" של האוכל, ובעניננו - שהדם ובשר הגשמי של כל יהודי בדורנו זה, 'מתהווים' מחדש ("ווערט אויפגעטאן מחדש") באופן חדש לגמרי - מהענינים דיין המשומר, שור הבר והלויתן.

ולכל זה מתווספת ההודעה-ברורה של דוד מלכא משיחא שאמר: "אני אברך ולי נאה לברך!"

(משיחת עשרה בטבת ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

היום", ובשבתות וימים טובים - "ותחזינה מיד הוא בא!!
עינינו בשובך לציון ברחמים", וכיו"ב, ואז,

קטע מההשלמות לסעיף ב' בשיחה זו, מ"הנחה - בלתי מוגה",
ע"ד ההכרזה "עמדו הכן כולכם", לבנין ביהמ"ק והגאולה:

לכאורה, יכול לבוא מישהו ולטעון: דיבורים אלו הם "ווילדע רייד" [=דיבורים "פראיים"], אשר, בכל הזמנים והדורות שלפנינו לא נאמרו, ומה מדברים לפתע דיבורים כאלו, כיצד יגיב העולם לשמע דיבורים כאלו?!

ובכן, לכל לראש צריכים לדעת שאין מה להתפעל מהעולם, מה יאמרו וכו'; מכיון שכן הוא האמת ע"פ תורת אמת, יש להכריז על כך באופן גלוי.

ויתירה מזה - המצב כיום הוא שגם העולם מוכן לקבל זאת, צריכים רק לבוא ולומר באופן גלוי.

ועד"ז כאשר נשמעת טענה בעולם ש"ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא" * - אזי צריכים לומר בפירוש את המציאות האמיתית ע"פ תורה, ואין מה לחשוש כיצד תהי' התגובה כו', מכיון שהעולם מוכן לקבל את הדברים.

(* תענית ה, ב. עוד בענין זה ראה בשיחת ש"פ יחיי תנש"א (קטע ממנה יודפס אי"ה בגליון הבא).

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ח יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא.

ישראל רחמים בן חיה מושקא, ומענדל בן חיה מושקא, שיחיו

ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברוניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

כאשר רק יפתחו את העיינים יראו מיד שכל העולם מוכן!

וזהו הדבר-פלא שמעוררים עליו כמה פעמים לאחרונה – שכאו"א נדרש לעשות את כל התלוי בו, לא (רק) בעיני ההכנה אל הגאולה, אלא בעיני הגאולה עצמה, ובשלימות הגאולה – שהגאולה תומשך עד שתהי' ניכרת למטה, בגשמיות העולם ועד לחומריות העולם!

ואע"פ שמהחומריות צריכים לעשות גשמיות באופן ד"גשמי ברכה", וגם הגשמיות צריכה להיות קשורה עם רוחניות דוקא, ועד לאופן ש"נפשם עיקר וגופם טפל", הרי שלימות הגאולה היא דוקא באופן שהרוחניות שואבת חיים מן הגשמיות, הנשמה שואבת חיים מן הגוף!

וכמובן גם מהדגשת תורת החסידות בנוגע לסעודת הלוויתן ושור הבר, שסעודה זו תהא בגשמיות דוקא, היינו, שלמרות גודל המעלה בכל הביאורים הארוכים בתוכנם וענינם של הלוויתן ושור הבר, אין זה מגיע עדיין למעלת הסעודה בגשמיות דוקא, ואדרבה, לעת"ל יראו איך שכל הביאורים הנ"ל המובאים בתורת החסידות ובמוסר – ישאבו חיים מן הסעודה כפי שהיא בפשטות ובגשמיות!

וכמדובר כמה פעמים, שבזמננו זה כל ההכנות ישנן כבר בשלימות, ועד כדי כך, שגם הכפתורים מצוחצחים כבר, וכאשר רק יפתחו את העינים יראו מיד ("וועט מען גלייך דערזען") איך שכל העולם כולו מוכן, ועד כדי כך, שהעולם עצמו דורש ותובע ("מאנט") מכל יהודי, שיתעלה למעמד ומצב ד"גאולה" בשלימות ובגלוי!

ועל אחת כמה וכמה – שמקום המקדש בכלל, ובפרט אבן השתי' שבו, שנמצאת שם מאז בריאת העולם, ללא שום שינוי – מוכנים לגאולה בשלימות, כך שמיד רואים איך שבת המקדש "בנוי ומשוכלל יבוא ויגלה מן השמים", ומתלבש במקומו הגשמי למטה!...

כל העולם רואה – איך שמיד נפתחת הדלת ודוד מלכא משיחא נכנס דרכה, ונשיא דורנו בראשנו!...

ויש להוסיף בכל זה:

מכיון שכאו"א מחוייב לומר "בשבילי נברא העולם", לשון יחיד, הרי מובן, שאפילו באם רק אחד מישראל פותח את העינים כאמור לעיל, הרי זה פועל בכל העולם כולו שנברא בשבילו, שכל העולם רואה – איך שתיכף ומיד נפתחת הדלת ודוד מלכא משיחא נכנס דרכה, ונשיא דורנו בראשנו!...

(משיחת ש"פ ויגש, ז' טבת ה'תשנ"ב - בלתי מוגה [ההדגשות במקור])

כ"ק אד"ש הכריז: "אידן גייט ארויס פון גלות"!!!...

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. בפרשתנו¹ מסופר על טענתו של יעקב אבינו "מעט גו' ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי" (שהרי ימי שני חייו היו קמ"ז שנה, ולא ק"פ שנה כשני חיי אביו).

מכך אנו למדים, שבכוחו של כל יהודי לתבוע אריכות ימים ושנים טובות; וכאשר יהודי תובע זאת – בודאי שמצליח לפעול כן, וכך אכן נהי' בפועל!

עאכו"כ כשיהודי תובע שתבוא כבר הגאולה, כיון ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"², ונשיא דורנו פסק שכל היהודים כבר עשו תשובה – "לאלתר לתשובה"³, ועכשיו צריך כבר להיות "לאלתר לגאולה" – במילא צועקים: "עד מתי"!!

ב. והנה, ישנם הטוענים: כיצד יתכן שיושב בן-אדם ומייגע יהודים ("ער מאטערט אידן") כמה שעות, מדבר על דא ועל הא ("אהער און אהין") ואח"כ צועק לפתע "דאָלאַי גלות!" ותובע מהם שגם יצעקו "עד מתי" – מכיון שעבר כבר יום שישי, חלפו כמה שעות בשבת וקעת עומדים כבר בשבת אחר-הצהרים לאחרי כמה שעות שמדברים כאן, ועדיין לא בא!!

טוענים הם: לשם מה צריכים להזכיר להם ביום השבת את צער הגלות, ועקב כך לבוא עוד בטענות להקב"ה (כביכול) ולומר דעות להקב"ה – אנו רוצים לחיות עם הקב"ה בשלום ולא לריב עמו!

ובפרט שהקב"ה יודע מה עליו לעשות, ויודע מש"כ בגמרא ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ויודע גם שנשיא דורנו פסק שיהודים עשו כבר תשובה – ואם-כן, כיצד מגיע "יא-טיביע-דאם" ותובע שצריכים כבר את הגאולה!?

ג. עונים להם, שלא נוגעים כאן שום חשבונות, מה שנוגע הוא רק שתבוא כבר הגאולה בפועל, ובאופן ד"אחישנה"⁴, ו"אחישנה" שב"אחישנה"!!

ומה שיושבים יהודים בהתוועדות וישנים? – יושיבום באמצע השינה על "ענני שמיא"⁵, וכשיתעוררו משנתם יפקחו את עיניהם ויראו שלפתע נמצאים הם בירושלים עיר הקודש, ובאם לא יבינו היכן נמצאים – יספרו להם, והם יטלו נטילת-ידיים ויאמרו להם איזה ברכה לעשות ע"פ שולחן-ערוך!

ומה שישנם קושיות? – שיהי' לבריאות! אבל קודם שתבוא הגאולה, ובודאי שאז ירחם עליו אליהו הנביא, בראותו שאינו יכול לישון ומצטער מהקושיא שיש לו, ואליהו יתרצה.

אבל העיקר ("כ"ק אדמו"ר שליט"א הכריז): "אידן – גייט ארויס פון גלות"!!!... [=יהודים – צאו מהגלות...]

[כ"ק אד"ש הפסיק לרגע, חייך ואמר: לחיים, לחיים ולברכה [ועשה תנועה בידו הק'].

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(1) מז, ט. (4) ישע'י ס, כב. סנהדרין צח, א.

(2) סנהדרין צז, ב. (5) דניאל ז, יג. סנהדרין שם.

(3) "הקריאה והקדושה" תש"א-ב.